

Motion till riksdagen 2009/10:Ub404

av **Chatrine Pålsson Ahlgren (kd)**

Behörighetskrav på sexualundervisning

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att personal med rätt kompetens och behörighet, exempelvis skolsköterskor och barnmorskor, bör ansvara för skolans undervisning om sex och samlevnad.

Motivering

En undersökning bland OECD-länderna visar att svenska 15-åringar är sämst på att använda kondom.

De flesta unga försöker ta ansvar för sina sexuella relationer, men statistiken tyder på att många unga tar stora risker vid sexuella kontakter. Det alltmer sexualiserade samhället ställer ökade krav på ungdomar att ställa upp på sex. Fler tillfälliga sexuella kontakter och kompissex har blivit allt vanligare. Studier visar att främst pojkar och unga män får sina attityder, kunskaper och uppfattningar om sex via porrfilmer. Men ansvar, hänsyn och kondom användning lyser ofta med sin frånvaro i den sortens filmer. För många unga är det svårt att hitta fram till en partner och en sex- och kärleksrelation som man mår bra av. Enligt Socialstyrelsens rapport "Ungdomars Sexuella Hälsa" (2007) kan ungdomars sexuella hälsa härledas till hur väl utbildade de är i ämnet. Åtskilliga internationella rapporter slår fast att skolan är den centrala arenan för att fånga ungdomars intresse för undervisning om sex och samlevnad. Forskning visar att om sexualundervisning ingår som en del av läroplanen leder det till lägre sexuellt risktagande hos ungdomar. Den kunskap eleverna får med sig i skolan påverkar deras sexuella beteende både nu och senare i livet.

Men den svenska skolundervisningen i sex och samlevnad är bristfällig. Majoriteten av Sveriges skolor saknar kompetens för att undervisa om sex

Fel! Okänt namn på

och samlevnad. Många ungdomar vittnar om att sexualundervisningen i bästa fall behandlats endast under några lektioner. På många skolor verkar den helt ha uteblivit. Sexualundervisning är idag inget separat ämne i skolan, vare sig i grundskolan eller på gymnasiet. För lärare som undervisar i sex och samlevnad krävs inte heller någon särskild ämneskunskap. RFSU presenterade en undersökning som visar att endast 6 procent av alla lärare på den svenska lärarutbildningen har utbildats i sex- och samlevnadsundervisning.

Det är oroande. Sex- och samlevnadsundervisningen utförs alltså i de flesta fall av lärare som saknar relevant utbildning. Samma lärare som endera dagen undervisar i matematik, fysik och historia ska nästa dag tala om samlag, preventivmedel och könssjukdomar. Det är problematiskt och komplexiteten kan lätt identifieras. Det är en praxis som knappast borgar för att eleverna vill ställa sina mest intima frågor, frågor som läraren många gånger förmodligen, av olika anledningar, inte kan svara på. Det är hög tid att komma till rätta med den bristfälliga undervisningen i skolan om sex- och samlevnadsfrågor. För ungdomars hälsa och välbefinnande är det avgörande att personal med rätt utbildning och kunskap i dessa frågor ansvarar för undervisningen. Därför borde barnmorskor eller skolsköterskor ansvara för utbildningen av sex och samlevnad inom skolan. Barnmorskorna och skolsköterskorna har förutom stor kunskap i dessa frågor även medicinsk kunskap. De skulle också kunna fungera som en länk mellan skolan och ungdomsmottagningarna. Det skulle ge skolan tillgång till den expertkunskap skolan idag saknar. Dessutom skulle eleverna få möjlighet att ställa känsliga frågor till en utomstående person. Studier från Holland visar att det genom bra sexualundervisning i skolorna och gratis preventivmedel går att förebygga könssjukdomar och oönskade aborter. I Holland är tonårsaborterna endast en femtedel så många som i Sverige. Och även antalet smittade av könssjukdomar är betydligt lägre. För att förbättra både den psykiska och fysiska hälsan hos våra tonåringar måste de få kunskap och möjlighet att diskutera sexualitet och relationer. Barnmorskor och skolsköterskor borde därför få överta ansvaret för sexualundervisningen i skolan. Detta bör ges regeringen till känna.

Stockholm den 5 oktober 2009

Chatrine Pålsson Ahlgren (kd)